

Skibe, som man ikke længer behøvede, naar man nedlagde Ruten Korsør—Kiel, og Lod dem fare mellem Gøtøborg og Frederikshavn. Vi vilde da i alt Fald engang gjøre et Forsøg paa Oprettelsen af en Linie, der kunde bringe Fordel for vore Bønder, medens vore andre Linier, som det forekommer mig, lægge an paa at konkurrere med dem. Ganske vist er Frederikshavns Havn ikke i nogen ønskelig Tilstand, men den maa af Hensyn til den almindelige Skibsfart dog utvivlsomt alligevel undergaa Forandringer og Forbedringer, og i ethvert Fald kan den lige saa godt og med lige saa liden Ulempe modtage vore Postskibe, som den modtager de Skibe, der nu komme dertil. Hvis der altsaa maatte findes at være noget Begrundet i, hvad jeg her har sagt, vilde jeg sætte Pris paa, om det Forsøg, jeg har nævnt, og som udgjorde en af de Forudsætninger, hvorunder vi vedtogte den af mig nævnte Jernbanelov, kunde med det Første blive gjort. — Det staar dernæst i Motiverne, at man ventte, at de forhøjede Taxter vilde medføre en forøget Indtægt pr. Mil af, saavidt jeg erindrer, 1500 Rd. eller dog i alt Fald en ikke ringe Forøgelse. Jeg skal nu ikke modsigge denne Forventning, men det forekommer mig dog, at hele denne Operation med de forhøjede Taxter gaar ud fra forældede Principer og har Lighed med de Principer, man i sin Tid fulgte, da man satte Porto'en til 16 β i Stedet for til 4 β , jeg nævner derfor heller ikke den Tro, at man vil faae sine Forventninger fulbestgjorte, men jeg kan jo desværre ikke ligefrem bevise denne min Anskuelse, thi vi kunne jo, naar Mæret er gaaet med de høje Taxter, ikke vide, hvad der vilde være indkommet med de lave Taxter. Smidlertid siger jeg dog, at er der nogen Sandhed i de Principer, som man ellers anlægger paa den Slags Forhold i den nyere Tid, saa maa de ogsaa gjælde med Hensyn til Driften af de jydsk-sjyenske Jernbaner, og da vil Jernbanebestyrelsens Forventning ikke være begrundet. Nogen bestemt personlig Mening har jeg dermed forøvrigt ikke udtalt. — Blandt de nye Anlæg af Telegraf-linier savner jeg et Anlæg til Sanstholm. Ja, dette Sted ligger rigtignok lidt langt herfra, nemlig et Par Mil Nordvest for Thisted, men Landet er jo dog ikke større, end at man i Almindelighed kan se over det, saa det forekommer mig, at Regjeringen maatte have set, at den Smule Befolkning, der er forbunden med at lægge en Landledning paa et Par Mil, og det lille Honorar, som man maatte give Tjermestren deroppe — eller hvem det nu maatte være — er aldeles forsvindende. Igeoverfor den Betydning, som en Telegraf- og Signalstation deroppe kunne have for de Søfarende, saa det undrer mig, at man tøver med saa ubetydelige Anlæg. — Vi have — det fremtræder jo ikke i Hovedsummerne paa Budgettet, men jeg kommer dog til atter at minde deraf — vi have, siger jeg, paa vor meget ærede Kultusministers Budget 6—700,000 Rd., som staa in-

denfor Unionen, og som vi, selv om vi satte dem ud i Unionen, vel ikke kunde stryge, men jeg tror, at dersom disse Institutioner, hvortil vi udgive saa mange Penge, undergik hensigtsvarende Reform, saa kunde vi faae noget Mere ud af dem til Nytte for Samfundet. Jeg kan ikke negte, at jeg har den Tro, — og der er en Del, som have den samme Mening med Erfaring for dens Rigtighed — at vor videnskabelige Højskole ikke er heldig i sin nuværende Skikkelse. Det er blevet sagt, saavidt jeg erindrer af en Lærer ved denne Højskole, at det er en Examensdressur-Anstalt. Det tør jeg ikke sige; men jeg tror, jeg tør sige, at skulle vi holde os til Frugterne, maatte disse kunne være lislige for det øvrige Folk. Det skulde dog være mærkværdigt, om der ikke blandt den Mængde Mænd, som udgaar fra Universitetet, skulde findes et større Antal, som strax, naar de gaa ud i Livet, kunde have et rigtigt Greb paa at gjøre Nytte blandt Befolkningen i den Retning, hvortil de mene at have modtaget deres Uddannelse, end Tilfældet er efter min Opfattelse (Modsigelse). Ja, jeg vil naturligvis blive modsagt i dette, fordi der er Nogle, der have en anden Anskuelse i saa Henseende; der er jo f. Ex. dem, der mene, at Præsten hellere maa prædike for en tom Kirke end for en fuld. Jeg skal nu ikke komme nærmere ind paa dette, men dersom man skulde vedlægge sin Anskuelse om disse Forhold med Exempler, vilde de blive utallige. Der er nu f. Ex. de lærde Skoler. Ja, man har jo nylig vedtaget en Lov om de lærde Skoler, og den mener man vel, at man maa blive staaende ved som endelig; den er imidlertid dog kun Udtryk for visse Folks Opfattelse, og jeg kan ikke endnu komme til den Guffendelse, at f. Ex. lærde Skoler i Aarhus, Horsens, Randers, Viborg og Aalborg — 5 Byer, der ligger nær ved Siden af hverandre, kun et Par Liniers Kjørsel fra hverandre — skulle være nødvendige, eller at det overhovedet skulde være nødvendigt at holde en meget befolkelig lærd Skole i større Byer, som f. Ex. Aarhus, thi hvad opnaa vi egentlig derved? Vi give de formuende Borgere Udgang til for en billig Pris at faae deres Børn undervise (Pris: Ogsaa de uformuende!). Ja, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds er jeg bange for at stikke lidt med disse Bemærkninger, men jeg vil forklare mig nærmere. Lad os for Exempel sige, at vi give Falvdalen af den Udgift, vi have til Aarhus Kathedralskole — jeg beder bemærket, at jeg kun for en Lydeliggjørelse af min Tanke nævner en bestemt By — til en Mand, f. Ex. til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds, til Understøttelse for en privat lærd Skole, saa vilde denne Fremgangsmaade, anvendt paa de lærde Skoler, være bedre Frugter for Samfundet, end de nuværende. (Riser: Ikke ved Hjælp af det nævnte ærede Medlem) Jeg beder om Forladelse! da denne Bemærkning er bleven sagt saa høit, at Ud-